Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Marta Cienkowska

BM-WP.057.6.2026
Warszawa, 06 maja 2026 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez senator Ewę Kaliszuk 8 kwietnia br. podczas 56. posiedzenia Senatu RP w sprawie doprecyzowania stanowiska rządu w kilku kluczowych kwestiach dotyczących wsparcia rynku książki i czytelnictwa, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Ad 1.

Najważniejsze wnioski z przywołanego raportu „Kondycja zawodowa i warunki pracy osób tworzących książki w Polsce" jego autorzy opisują na stronach 11-15 oraz 217-221. Zostały one podzielone na 5 grup tematycznych: postrzeganie pracy twórczej i warunki pracy, status zawodowy, doświadczenia na rynku wydawniczym, sieci relacji i miejsce twórców w mikroświatach oraz pozycja, autonomia i rola społeczna. W każdej z tych grup wskazano kilka głównych wniosków, dotyczących m.in. zacierania się granicy pomiędzy pracą i pasją, struktury dochodów badanej grupy, innych niż praca twórcza źródeł dochodu, dostępu do systemu świadczeń społecznych, nierównowagi sił w relacjach z wydawcami, negatywnych doświadczeń w tych relacjach i niekorzystnych umowach wydawniczych (ale też dostrzeganej pozytywnej zmiany w ostatnich latach), niejednorodności środowiska literackiego, widocznego rozwarstwienia pozycji twórców. Raport dostępny jest pod adresem: https://www.instytutksiazki.pl/wp-content/uploads/2025/11/raport-kondycja-zawodowa-i-warunki-pracy-osob-tworzacych-ksiazki-w-polsce.pdf.

Ad 2 i 3.

Poza funkcjonującymi już działaniami dotyczącymi poprawy sytuacji ekonomicznej twórców literatury, szerzej opisanymi w odpowiedzi z 16 marca 2026 r., aktualnie w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego trwają prace nad projektem *ustawy o ochronie rynku książki*, która w założeniu ma na celu m.in. regulację relacji pomiędzy podmiotami branży książki i docelowo wpłynąć ma również na poprawę sytuacji twórców literatury. O założeniach ustawy można przeczytać w komunikacie: https://www.gov.pl/web/kultura/rozpoczynamy-proces-legislacyjny-projektu-ustawy-o-ochronie-rynku-ksiazki. W tym kontekście należy również przywołać *ustawę o zabezpieczeniu socjalnym osób wykonujących zawód artystyczny*, nad której projektem toczą się aktualnie prace legislacyjne (nr UD212 w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów). Jej celem jest m.in. poprawa stabilności zawodowej osób wykonujących zawód artystyczny oraz zagwarantowanie odpowiedniego włączenia ich do

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie www.gov.pl/kultura/bip w zakładce Polityka przetwarzania danych osobowych.

Identyfikator dokumentu: 2411846.10883784.10358636

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa

systemu ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego. Wśród dziedzin kultury, których twórców obejmuje projekt ustawy, znajduje się także literatura.

Ad 4.

Prace nad kolejną edycją Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa są wciąż w toku. W pracach tych analizowane są możliwości zarówno kontynuacji mechanizmów funkcjonujących w poprzednich edycjach NPRCz, jak i wprowadzenia nowych działań lub objęcia wsparciem nowych grup odbiorców. Na tym etapie jednak za wcześnie jest na przedstawienie informacji dotyczącej szczegółów planowanych rozwiązań, wykraczającej poza przywołany w poprzedniej odpowiedzi raport z prekonsultacji przeprowadzonych na potrzeby zaprojektowania kolejnej edycji programu. Jest on dostępny pod adresem: https://www.gov.pl/web/kultura/raport-zprekonsultacji-narodowego-programu-rozwoju-czytelnictwa-30.

Ad 5.

Prace nad przywołanym już projektem *ustawy o ochronie rynku książki* biorą pod uwagę doświadczenia innych krajów europejskich, zwłaszcza te związane z regulacją cen książek. Jednym z założeń projektu jest właśnie wprowadzenie obowiązku utrzymywania przez sprzedawców jednolitej ceny książki w ciągu 12 miesięcy od momentu wprowadzenia jej do obrotu. Rozwiązanie to ma na celu wyrównanie szans na rynku, by małe księgarnie i niezależni dystrybutorzy nie byli wypierani przez duże sieci handlowe.

Z poważaniem

z up. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Sekretarz Stanu

Maciej Wróbel
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

+48 22 42 10 100
esp@kultura.gov.pl
www.gov.pl/kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15
00-071 Warszawa